

mleko. Vsako žival so klicale po imeni in le ta prišla jim je takoj do njih. Tudi bučele nabirale so jim obilno medene sladčice. Prele so volno, ter stkale najlepše sukno in platno, ki so je sušile in belile pred svojimi dvori. Vse svoje delovanje izvrševale so čudovito spretno in naglo. Vešče so bile navadno vsakemu nauku; prerokovale vreme in letino; tolmačile sanje; brale so v solncu, luni in zvezdah, kar se bode godilo dobrega in slabega itd. itd. Vse, kar so prerokovale, bilo je menda resnično. Učile so ljudi moliti in klanjati se bogom svojim; učile so polje obdelovati, žito sejati ob ugodnem času: poznati silo prirode in raznovrstna zelišča, s katerimi se lečijo razne bolesi. Ko se je večerilo pred praznikom, klicale so glasno z visoke planine:

„Delopust, delopust!“

Književnost in umetnost.

„Ksenija“, katero je v zalogo sprejela znana muzikalna tvrdka E. Berté & C. ha Dunaju, pride v prihodnji gledališki sezoni v Breslavi in v Gradcu na oder. Upamo, da uspeva slovensko delo tudi na nemških odrih ter se razširja i v drugih narodnostih; ž njo pa tudi izpoznavanje in cenjenje slovenskih umetnikov.

Kratki hrvatsko-ruski slovar. Bivši gimnazijski profesor, ruski državni svetnik gosp. Aleksander Vasiljevič Suvorov, je spisal kratek hrvatsko - ruski slovar, ki je na prodaj tudi v knjigotržnici gosp. Fer. Raffaellija na borsnem trgu v Trstu. V tem slovarji je zlasti veliko število takih besed, ki niso splošne Hrvatom in Slovencem, za tem pa kratka slovnica ruskega jezika. Knjiga stane le 50 nč. in gotovo ne bode nikomur žal zanje, ako si ž njimi nabavi to knjigo. Ko se pokrijejo tiskarni troški, pojde v tisek rusko-slovenski slovar istega gospoda pisatelja.

Li'jan, list za omladinu i puk. Izhaja 1. vsakega meseca na celej poli. Cena za vse leto s pošto vred 2 kroni. Naročnina se pošilja knjigo - tiskarni *Dragotina Hauptfelda v Karlovcu.*

Dve novi ruski drami. V moskovskem „malem gledališči“ se je nedavno predstavljala z velikim uspehom drama; „Cena življenja“ od znanega romanopisca Vladimira Nemirovič-Dančenka. Vsa literarna kritika v Moskvi in Petrogradu hvali to delo največ radi zveste in dosledne karakterizacije, naravnega razvitka in prav prirodnega zvršetka. Tendenca drame je ožigosati zelo razviti pesimizem v Rusiji; pesimizem pojma o življenju moža in žene kakor o dolžnosti materini in člena društva.

Osem dni za to predstavo dala se je tudi v „malem gledališči“ drama: „V novej rodbini“ od Vladimira Aleksandrova. Občinstvo je dramo vzprejelo jako oduševljeno in simpatički, ker se v drami kažejo male obiteljske in družtvne razmere ter dogodki iz življenja. Kritika pa ni vsprejela drame tako povoljno, ker jej očita nedoslednost ter nejasnost karakterizacije.

Srpkinja, ilustrovan koledar, uredil Popović, tiskan v Zemunu. — Spisale večinoma ženske, kakor poroča „Nada“.

Francuzka drama. Spisal dr. I. Adamovič. Izdala „Mat. Hrvatska“. Med knjigami „M. hrv.“ je zgodovina francozke drame, od njenih početkov do najnovejše dobe, najznamenitejša in tudi nam Slovencem zelo važna. Pisatelj nam podaje v lahko umljivem, priprostem jeziku, v mični obliki zgodovine francozke drame, opisuje zlasti obširno najvažnejše reprezentante posameznih dob in stremljenj v književnosti, in podaje obsege vseh znamenitejših dramatičnih proizvodov. — Francozi vladajo v drami po vseh svetovnih odrih, v veseloigri so priznani in nepresežni mojstri, torej uže samo radi tega treba, de se soznanimo ž njih dramatikom; in ta knjiga nam Slovencem sedaj povsem nadomesti lastni nedostatek. A tudi glediško vodstvo uporabljalo jo bo s pridom. In s tem je dosežen smoter, ki ga je imel pisatelj, a dosežen ne samo pri Hrvatih, temveč tudi pri Slovencih. Zato iskreno priporočamo knjigo v berilo vsemu našemu — možkemu in ženskemu razumništvu. — Raz svoje stališče bi le opomnili, da bi želeli nekoliko več obširnosti gledé na najnovejše proizvode; da bi mesto obširnih obsegov, ki itak podajajo nepopolno sliko iger, imeli raje kritične razglede posameznih dramatičnih pisateljev, tehlike in značajev v njih delih, česar se iz obsegov ne dá dobro posneti. S tem bi knjiga morda izgubila na popularnosti, a predobila na znanstveni veljavi. Tudi namesto skromnih životopisnih podatkov bi želeli kratke, a celotne životopise vsaj glavnih dramatikov. No, kljub temu veselimo se lepe knjige ter ji želimo kar največ uspeha.

Fr. G—l.

Žena — književnica v Carigradu. Prerod njenega članka v „Ikdamu“. — One dni je izšla v Parizu knjiga, ki se tiče nas. Naslov jej je; „Les femmes turques“. Brez suma je vsakdo mislil, ko je videl knjigo, da je zopet proti nam. Ali ne! Nad vse pričakovanje in nad vse nade to delo je za nas tako, da smo v istini nanje lahko ponosne. Razpravo je spisal nepristranski evropski pisatelj dr. Teofil Loubell, a izdalo osmanlijsko društvo v Parizu.

Po obsegu je knjiga majhna ali vsebina zanimiva in kritična. Slog je umiljen in resen, da je vsaka vrsta, vsaka beseda osnovana na istini brez vsake pristranosti in mržnje. Tu ni ničesa pretiranega. Včeraj mi je došla v roke ta knjiga in proučila sem jo s početka do kraja. Predno sem jela čitati, rekla sem svojim prijateljicam: Hajdi, da vidimo kakove laži in predsodki so v tej knjigi o turški ženi!? No, našla sem obratno. Kakó sem se vzradovala! Vsa knjiga od začetka do konca je napisana nam v slavo. Vse je lepó premišljeno, izkušano, pisatelj je vse videl na svoje oči, osnovano na istini, a potem še le spisano. Tu je govor o čustvovanji in sposobnostih islamskih žen, o domači zadrugi, o vrlinah, o redbinskem življenji, o značaji, o veri, npravstvenosti in prosveti to je vse pretreseno in istinito zabilježeno toliko lepih stvari, da me je prav iznenadila tolika nepristranost ev-